Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0185

Investeeringud ja reformid Euroopa konkurentsivõime suurendamiseks ning kapitaliturgude liidu loomine

Euroopa Parlamendi 10. septembri 2025. aasta resolutsioon investeeringute ja reformide rahastamise hõlbustamise kohta Euroopa konkurentsivõime suurendamiseks ning kapitaliturgude liidu loomise kohta (Draghi aruanne) (2024/2116(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni 18. juuli 2024. aasta dokumenti „Euroopa valik. Poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjoni koosseisule 2024–2029“,

– võttes arvesse Mario Draghi 9. septembri 2024. aasta aruannet „The future of European competitiveness“ (Euroopa konkurentsivõime tulevik – Draghi aruanne),

– võttes arvesse Enrico Letta 17. aprilli 2024. aasta aruannet „Much more than a market“ (Palju enamat kui turg – Letta aruanne),

– võttes arvesse Christian Noyeri 25. aprilli 2024. aasta aruannet „Developing European capital markets to finance the future“ (Euroopa kapitaliturgude arendamine tuleviku rahastamiseks – Noyeri aruanne),

– võttes arvesse komisjoni 29. jaanuari 2025. aasta teatist „ELi konkurentsivõime kompass“ (COM(2025)0030) ja 26. veebruari 2025. aasta teatist „Puhta tööstuse kokkulepe – konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“ (COM(2025)0085),

– võttes arvesse president von der Leyeni kaitsealast kirja, mille ta esitas Euroopa Ülemkogule enne selle 6. märtsil 2025. aastal toimunud kohtumist,

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 6. märtsi 2025. aasta järeldusi Euroopa kaitse kohta,

– võttes arvesse komisjoni 19. märtsi 2025. aasta teatist „Hoiuste ja investeeringute liit. ELi kodanike jõukuse ja majandusliku konkurentsivõime kasvatamise strateegia“ (COM(2025)0124),

– võttes arvesse laiendatud koosseisus eurorühma 11. märtsi 2024. aasta avaldust kapitaliturgude liidu tuleviku kohta,

– võttes arvesse 2024. aasta mai kõrgetasemelist tegevuskava järelmeetmete võtmiseks seoses laiendatud koosseisus eurorühma avaldusega kapitaliturgude liidu tuleviku kohta,

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17. ja 18. aprilli 2024. aasta järeldusi,

– võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 30. aprillil 2025. aastal vastu võetud ettevalmistavat arvamust ECO/665 „Investeeringud ja reformid Euroopa konkurentsivõime suurendamiseks ning kapitaliturgude liidu loomine“,

– võttes arvesse Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) 25. aprilli 2024. aasta avaldust „How European insurers and pension funds can contribute to further strengthen the Capital Markets Union“ (Kuidas saavad Euroopa kindlustusandjad ja pensionifondid aidata kaasa kapitaliturgude liidu edasisele tugevdamisele), EIOPA 11. septembri 2024. aasta sisedokumenti „A simple and long-term European savings product: the future Pan-European Pension Product“ (Lihtne ja pikaajaline Euroopa säästuprojekt: tulevane üleeuroopaline pensionitoode), selle kulusid ja 15. aprilli 2025. aasta tulemusaruannet ning 7. novembri 2024. aasta aruannet „Prudential Treatment of Sustainability Risks“ (Kestlikkusriskide usaldusväärne käsitlemine),

– võttes arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) 22. mai 2024. aasta seisukohta „Building more effective and attractive capital markets in the EU“ (Tulemuslikumate ja atraktiivsemate kapitaliturgude loomine ELis), ESMA 18. detsembri 2023. aasta turuaruannet „Costs and Performance of EU Retail Investment Products 2023“ (ELi jaeinvestorite toodete kulud ja tulemuslikkus 2023) ning ESMA 24. juuli 2024. aasta arvamust „Sustainable investments: Facilitating the investor journey – A holistic vision for the long term“ (Kestlikud investeeringud: investorite tee hõlbustamine – terviklik pikaajaline visioon),

– võttes arvesse ESMA 21. septembri 2023. aasta aruannet „The EU securitisation market – an overview“ (ELi väärtpaberistamise turg – ülevaade),

– võttes arvesse Euroopa Keskpanga nõukogu 7. märtsi 2024. aasta avaldust kapitaliturgude liidu edendamise kohta,

– võttes arvesse komisjoni 12. veebruari 2025. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 909/2014 seoses lühema arveldustsükliga liidus (COM(2025)0038),

– võttes arvesse 2023. aasta veebruaris käivitatud Euroopa tehnoloogialiidrite algatust,

– võttes arvesse majanduskomisjoni 17. juuni 2025. aasta raportit Euroopa Investeerimispanga finantstegevuse 2024. aasta aruande kohta,

– võttes arvesse oma 8. oktoobri 2020. aasta resolutsiooni kapitaliturgude liidu edasise arengu kohta: kapitaliturgude kaudu rahastamise kättesaadavuse parandamine, eelkõige VKEde jaoks, ja jaeinvestorite osalemise soodustamine[1],

– võttes arvesse oma 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni kapitaliturgude liidu loomise kohta[2],

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse eelarvekomisjoni arvamust,

– võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A10-0124/2025),

A. arvestades, et Draghi aruandes juhiti tähelepanu tõsistele puudustele Euroopa majanduse üldises konkurentsivõimes ja tootlikkuse kasvu puudumisele ning soovitati, et lahendus seisneb investeeringute ligimeelitamises, sealhulgas erakapitali kaasamise kaudu, koos hoiuste ja investeeringute liidu loomisega; arvestades, et Draghi aruande kohaselt on vaja igal aastal vähemalt 750–800 miljardi euro ulatuses lisainvesteeringuid, et saavutada taas kestlik majanduskasv, taastada ELi tootlikkus, toetada konkurentsivõimet, edendada innovatsiooni, toetada ELi energiasüsteemi ümberkujundamist, tugevdada tema juhtpositsiooni digitehnoloogia valdkonnas, saavutada ELi keskkonna- ja sotsiaaleesmärgid ning suurendada kaitset ja julgeolekut ning vähendada sõltuvust; arvestades, et see summa vastas 2023. aastal 4,4–4,7 %-le ELi SKPst[3];

B. arvestades, et aruandes märgitakse, et liidus ei ole viimase 50 aasta jooksul uue üksusena loodud ühtegi üle 100 miljardi euro suuruse turukapitalisatsiooniga äriühingut, samas kui samal perioodil loodi Ameerika Ühendriikides kuus äriühingut, mille väärtus oli üle ühe triljoni dollari;

---

1 ELT C 395, 29.9.2021, lk 89.
2 ELT C 265, 11.8.2017, lk 76.
3 Draghi aruanne.

C. arvestades, et Euroopa taasrelvastamise kava „ReArm Europe“ koosneb viiest sambast, mille eesmärk on rahastada Euroopa julgeolekut ja kaitset ning mis hõlmavad nii avaliku sektori investeeringuid kui ka hoiuste ja investeeringute liitu;

D. arvestades, et jätkuvad kaubandussõjad ja tariifivaidlused põhjustavad ülemaailmsetel turgudel märkimisväärset ebakindlust, mõjutades negatiivselt majanduskasvu, inflatsiooni ja tööhõiveprognoose, mõjutades eelkõige piiriüleseid investeeringuid ja häirides väljakujunenud tarneahelaid; arvestades, et tariifide ja kaubandustõkete kehtestamine kahjustab kaubandusest ja konkurentsivõimelistest turgudest saadavat kasu; arvestades, et sellised geopoliitilised pinged tekitavad investoritele lisariske, vähendades usaldust ja takistades erakapitali piiriülest voogu, mis on innovatsiooni, idufirmade ja kasvavate ettevõtete rahastamiseks ülioluline; arvestades, et nende kaubanduskonfliktide põhjustatud ebastabiilsus võib aeglustada kapitaliturgude liidu arengut, pärssides investeeringuid Euroopa turule, eelkõige suure riskiga sektorites, mis sõltuvad suurel määral ülemaailmsetest kaubandusvõrgustikest;

E. arvestades, et jätkuv geopoliitiline ebakindlus mõjutab makromajanduslikke näitajaid, suurendab finantsturgude volatiilsust ja nõrgestab USA dollarit; arvestades, et see võib tugevdada euro positsiooni silmapaistvama ülemaailmse vääringuna, tugevdades Euroopa majanduslikku suveräänsust ja vastupanuvõimet;

F. arvestades, et aegade jooksul on Euroopas umbes neli viiendikku tulusatest investeeringutest teinud erasektor ja ülejäänud panus on tulnud avalikust sektorist[4];

G. arvestades, et tootlike investeeringute üldine tase ELis on viimase kahe aastakümne jooksul olnud oluliselt madalam kui Ameerika Ühendriikides;

H. arvestades, et ainult 18 %-l Euroopa kodanikest on kõrge finantskirjaoskuse tase, nagu on rõhutatud komisjoni koostatud finantskirjaoskuse järelevalves; arvestades, et enamikul (64 %) on keskmine finantsteadmiste tase ja 18 %-l kehv finantskirjaoskus, mis tekitab märkimisväärse lõhe Euroopa kodanike finantssuutlikkuses; arvestades, et ainult neljas liikmesriigis, nimelt Madalmaades, Taanis, Rootsis ja Sloveenias, on head finantsteadmised; arvestades, et finantskirjaoskuse suurendamine võimaldaks üksikisikutel teha teadlikke otsuseid säästude, investeeringute ja pensioniplaneerimise kohta, parandades seeläbi nende pikaajalist rahalist heaolu; arvestades, et kogu ELis on vaja tugevdada finantsharidust, et anda kodanikele oskused, mida on vaja üha keerukamatel finantsturgudel orienteerumiseks ja investeerimisvõimaluste täielikuks ärakasutamiseks, mis aitab kaasa majanduskasvule;

---

4 Draghi aruanne.

I. arvestades, et Draghi aruande andmetel oli ELi kodumajapidamiste säästude suurus 2022. aastal 1 390 miljardit eurot, samas kui USAs oli see 840 miljardit eurot;

J. arvestades, et finantsväärtpaberid (börsil noteeritud aktsiad, võlakirjad, ühisfondid ja tuletisinstrumendid), mis kuuluvad otse kodumajapidamistele, moodustavad USA kodumajapidamiste jõukusest praegu 43 %, kuid ELi kodumajapidamiste jõukusest ainult 17 %[5];

K. arvestades, et ELi kodumajapidamised säästsid 14,79 % oma kasutatavast tulust (mis on USA tasemest (4,7 %[6]) kolm korda kõrgem) ning ELi kodanikud hoidsid 31,01 % oma säästudest (11,63 triljonit eurot) sularahas ja hoiustes, mis pakuvad piiratud tulu; arvestades, et nad hoidsid 36 % (13,42 triljonit eurot) omandiväärtpaberites ja investeerimisfondide aktsiates (USAs 49,1 %) ning 27 % (10,06 triljonit eurot) kindlustus- ja pensionifondides ning muudes standardsetes tagatistes[7] (USAs 27,5 %);

L. arvestades, et kui ELi kodumajapidamised kohandaksid oma hoiuste ja finantsvarade jaotust nii, et see vastaks USA kodumajapidamistes täheldatud struktuurile, võiks turupõhistele investeerimisinstrumentidele suunata koguni 8 triljonit eurot ehk ligikaudu 350 miljardit eurot aastas[8];

M. arvestades, et Euroopa kodumajapidamised investeerivad igal aastal väljaspool ELi ligikaudu 300 miljardit eurot[9], peamiselt Ameerika Ühendriikidesse; arvestades, et see summa on võrreldav lisakapitaliga, mida saaks rohkem turule orienteeritud tingimuste korral võtta kasutusele ELis;

N. arvestades, et ligikaudu 70 % ettevõtete rahastamisest ELis toimub pankadelt laenamise vormis, erinevalt Ameerika Ühendriikidest, kus ligikaudu 77 % ettevõtete rahastamisest toimub kapitaliturgude kaudu;

---

5 Draghi aruanne.

6 USA majandusanalüüsi büroo, Personal Income and Its Disposition, Monthly (Personaalne sissetulek ja selle igakuine jaotus), 2025.

7 Eurostat, Financial flows and stocks (Rahavood ja vara seisud), 2023. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/NASA_10_F_BS__custom_13650774/default/table?lang=en.

8 Euroopa Keskpank, Follow the money: channelling savings into investment and innovation in Europe (Järgne rahale: säästude suunamine investeeringutesse ja innovatsiooni Euroopas), Euroopa Keskpanga presidendi Christine Lagarde'i 22. novembri 2024. aasta kõne.

9 Letta aruanne.

O. arvestades, et Draghi aruande andmetel paigutas aastatel 2008–2021 ligikaudu 30 % Euroopa ükssarvikutest – idufirmad, mille väärtus on hinnatud suuremaks kui üks miljard USA dollarit – oma peakorteri välismaale, peamiselt USAsse; arvestades, et liidu halduskoormus on hinnanguliselt ligikaudu 150 miljardit eurot (1,3 % aastasest SKPst), Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) andmetel on sisetõkked siseturul võrdsed 100 % tariifidega ja ainult neli maailma 50 suurimast tehnoloogiaettevõttest on Euroopas;

P. arvestades, et teadus- ja arendustegevusele tehtud kulutused moodustasid 2023. aastal ELis 2,2 % SKPst, kuid USAs 3,4 % ja Hiinas 2,6 % SKPst, kuigi 2000. aasta Lissaboni strateegias seati teadus- ja arendustegevuse kulutuste eesmärgiks 3 %; arvestades, et kõigist ELi teadus- ja arendustegevuse kulutustest tegi erasektor 66 %, samas kui Ameerika Ühendriikides oli see 78 % ja Hiinas 77,7 %;

Q. arvestades, et IMFi andmetel on allesjäänud mittetariifsed tõkked, mis piiravad ELi-sisest kaubandust, keskmise tootmissektori puhul hinnanguliselt ligikaudu 45 % (USA osariikide hinnangulisest tasemest kolm korda suuremad) ja keskmise teenindussektori puhul 110 %[10]; arvestades, et teatatud tõketest ühtsel turul tõid väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) esile käibemaksu 17 %, turulepääsu 12 %, rahastamise 10 % ja turunõuded 6 %[11];

R. arvestades, et Euroopa kapitaliturud on väga killustatud ja märkimisväärne arv kauplemiskohti tegutseb üle kogu Euroopa ning 2023. aasta märtsi seisuga oli ELis 295 kauplemiskohta, 14 keskset vastaspoolt ja 32 väärtpaberite keskdepositooriumi; arvestades, et 2023. aastal toimus 56–68 % tehingutest siseturul viie peamise Lääne-Euroopa aktsiaindeksiga (AEX 25, CAC 40, DAX 40, IBEX 35 ja MIB 40)[12];

S. arvestades, et kuigi kapitaliturgude integreerimine on vajalik, ei ole see iseenesest piisav, et saavutada investeeringute sihipärane kasv; arvestades, et liikmesriikide maksu- ja maksejõuetuskord on endiselt suures osas ühtlustamata;

T. arvestades, et Letta aruande kohaselt on maksude killustatus ELi ettevõtjate ja eelkõige VKEde jaoks endiselt suur takistus ning parem ühtlustamine paremini kooskõlastatud ELi maksuraamistiku kaudu

---

10 Rahvusvaheline Valuutafond, Europe’s Declining Productivity Growth: Diagnoses and Remedies (Euroopa tootlikkuse kasvu aeglustumine: diagnoosid ja lahendused), Regional Economic Outlook Notes – Europe, november 2024, https://www.elibrary.imf.org/supplemental/book/9798400287312/9798400287312.xml/REOEUREA2024002-S001_SOURCE_PDF.pdf.

11 Komisjoni 29. jaanuari 2025. aasta teatis „2025. aasta ühtse turu ja konkurentsivõime aruanne“ (COM(2025)0026).

12 EKP üldtoimetis nr 369.

on töötajate, kaupade ja teenuste vaba liikumise hõlbustamise ning majanduskasvu ja erainvesteeringute toetamise võti[13];

U. arvestades, et investorite väljumisvõimaluste puudumine on oluline tegur, miks riski- ja kasvukapitalifondid on ELis vähe arenenud; arvestades, et EL sõltub liigselt pankadepoolsest rahastamisest[14];

V. arvestades, et konkurentsivõime peaks olema üks ELi eelarve keskmes olevaid valdkondi, eelarvest tuleks toetada ühiselt kokkulepitud strateegilisi prioriteete ja rahastada Euroopa avalikke hüvesid, aidates seeläbi suurendada tootlikkust ning tagades samal ajal majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse; arvestades, et ühtse turu killustumise vältimiseks ja avaliku sektori investeeringute üldise mõju võimendamiseks tuleb ELi eelarvet ja liikmesriikide eelarveid omavahel paremini koordineerida;

W. tuletab meelde, et turvalisi varasid on emiteerinud ELi tasandil sellised Euroopa emitendid nagu Euroopa Investeerimispank, Euroopa Finantsstabiilsuse Fond, Euroopa stabiilsusmehhanism ning alates 1976. aastast Euroopa Majandusühendus ja seejärel EL ise[15];

X. arvestades, et omakapitali kaudu rahastamisel on ELi ettevõtete kasvu ja innovatsiooni toetamisel märkimisväärne kasutamata potentsiaal;

Y. arvestades, et liidu suurim praegu kasutusel olev riskijagamisvahend on programm „InvestEU“; arvestades, et enamik rakenduspartnereid keskendub endiselt peamiselt väiksema riskiga investeeringutele;

Z. arvestades, et konsensuse saavutamist kapitaliturgude liidu loomise suhtes on takistanud poliitiline vastuseis ja lahknevad riiklikud huvid;

Ühise nägemuse kujundamine Euroopa tootlikkusest ja kestliku majanduskasvu vajalikkusest

1. nõuab kõigi õiguslike, haldus- ja rahaliste ressursside ning olemasolevate vahendite üldist kasutuselevõtmist, et tugevdada ELi julgeolekut ning tööstuslikku ja tehnoloogilist suveräänsust, sealhulgas suurendada elutähtsa taristu – nagu elektri-, vee- ja sidesüsteemide – vastupanuvõimet ja kaitset, et kaitsta ELi

---

13 Letta aruanne, lk 91 ja 111.

14 Pangalaenud moodustasid kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete rahastamisest 50,43 % (ESTAT, EKP, DG FISMA 2023. aasta arvutused); vt komisjoni tagasisidekorjet seoses teatisega Euroopa hoiuste ja investeeringute liidu kohta.

15 Euroopa stabiilsusmehhanismi finantsjuht, Developing European safe assets (Euroopa turvaliste varade arendamine), Intereconomics, detsember 2023, https://www.esm.europa.eu/articles-and-op-eds/developing-european-safe-assets-article-intereconomics.

kodanikke ja ettevõtjaid ning leevendada katkestuste ja muude suurte häirete mõju, kiirendada üleminekut ja sellesse investeerida, suurendada konkurentsivõimet, luua kestlikku majanduskasvu, luua kvaliteetseid töökohti, toetada VKEsid ning aidata geopoliitilise ebastabiilsuse ja rahvusvaheliste pingete kontekstis kaasa ülespoole suunatud sotsiaalsele lähenemisele ja ühtekuuluvusele; rõhutab, et Euroopa on maha jäänud ja kui edasisi meetmeid ei võeta, tekib oht, et meie piirkond muutub tähtsusetuks;

2. peab kiiduväärseks uut arutelu ELi konkurentsivõime, tootlikkuse ja majanduskasvu taastamise vajaduse üle, mida toetavad Draghi ja Letta aruanded; tuletab meelde, et tootlikkuse kasvu on võimalik saavutada peamiselt investeeringutega uuenduslikesse tegevustesse, sealhulgas üleminekusse; juhib tähelepanu sellele, et konkurents võib stimuleerida tootlikkust, investeeringuid ja innovatsiooni;

3. peab Draghi ja Letta aruandeid üheks arvukatest häirekelladest Euroopa ja liikmesriikide otsustajatele ning lähtepunktiks meetmete võtmisele, et edendada nii era- kui ka avaliku sektori investeeringuid, eelkõige üleminekujärgus tehnoloogiasektorites, autotööstuses ja rasketööstuses, nagu terase- ja keemiatööstus; väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon tunnustab avaliku sektori poolse rahastamise rolli erasektori rahaliste vahendite kaasamisel ja innovatsiooni toetamisel ELis; juhib tähelepanu sellele, et edusammude puudumine ELi finantsturgude integreerimisel on sageli tingitud liikmesriikide reservatsioonidest; kutsub liikmesriike üles kasutama ära olemasolevat hoogu ja tegema Euroopa Parlamendiga koostööd, et ELi finantsturgude integratsiooni reaalselt edendada; tuletab meelde, et Euroopa Liidu pingutused kapitaliturgude liidu väljakujundamiseks ei ole alates 2015. aastast lõplikku tulemust andnud; ergutab kõiki osapooli tegema pingutusi hoiuste ja investeeringute liidu võimalikult kiireks saavutamiseks;

4. märgib murega negatiivsete šokkide ohtu majanduskasvule[16] ning finantsturgude jätkuvat ebastabiilsust ja geopoliitilist ebakindlust, mis võivad ohustada Euroopa kodanike, töötajate ja ettevõtjate jõukust; märgib, et geopoliitiline ebakindlus on finantsturu volatiilsust juba märkimisväärselt suurendanud ja USA dollari nõrgenemisele kaasa aidanud ning et julgeolek on kestliku majanduskasvu eeltingimus;

5. tunnistab, et ELi tugev õigusraamistik on liidu finantsstabiilsusele kaasa aidanud; on seisukohal, et sellest õiguslikust stabiilsusest ja prognoositavusest võib saada tõeline konkurentsi- ja suhteline eelis, kuna need tegurid on rahvusvaheliste investorite usalduse jaoks otsustava tähtsusega; rõhutab olemuslikku seost õigusriigi ning kestliku ja konkurentsivõimelise majanduskasvu vahel; rõhutab, et

16 IMF, World Economic Outlook, aprill 2025.

finantssektori usaldusväärsus on selle sektori konkurentsivõime põhielement;

6. tunnustab kapitaliturgude liidu loomiseks seni tehtud tööd, mis algas kapitaliturgude liidu loomise tegevuskavast 2015. aasta septembris; peab kahetsusväärseks, et sellest ajast alates on ELi kapitaliturgude integreerimisel tehtud vähe edusamme, ning nõuab selle protsessi kiirendamist; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni teatise „Hoiuste ja investeeringute liit. ELi kodanike jõukuse ja majandusliku konkurentsivõime kasvatamise strateegia“ vastuvõtmise üle, milles kirjeldatakse eri poliitilisi algatusi ja mille eesmärk on integreerida ELi finantsturud ja suunata hoiused tulemuslikult investeeringutesse;

7. rõhutab, kui oluline on suurendada usaldust pangandussüsteemi vastu ning et finantsstabiilsuse tagamine ja tõhusa ühtse turu edendamine on ELi põhieesmärgid; tunnistab, et pangandusliidu loomine peab olema majandus- ja rahaliidu süvendamise strateegiline prioriteet; kutsub nõukogu üles kiirendama ülejäänud õigusaktide vastuvõtmist, et tagada finantsstabiilsuse raamistik ja viia lõpule pangandusliidu loomine;

8. rõhutab, et kiiresti on vaja võtta meetmeid, kiirendada otsuste tegemist, vähendada rakendamisviivitusi ning kiirendada otsuseid ELi vahendite ja toetusmehhanismide kohta;

9. on seisukohal, et liit peab oma kapitaliturgude liiduga edasi liikuma, et võimendada erasektori investeeringuid; rõhutab, et see nõuab ka avaliku sektori toetust, et teha minimaalseid iga-aastaseid lisainvesteeringuid, mida on vaja kestliku ja uuendusliku tööstussektori taastamiseks ning liidu jõukuse kinnistamiseks; rõhutab, et tootlikkuse suurendamine suurendaks ka eelarvepoliitilist manööverdamisruumi;

10. rõhutab, et ELis jääb liiga palju kapitali tootlikult kasutamata; rõhutab, et ettevõtjad, eriti VKEd, ei saa Euroopa olemasolevaid kapitaliturge rahastamisel ja investeerimisel täielikult ära kasutada;

11. peab kahetsusväärseks asjaolu, et paljud ELis asuvad ettevõtjad peavad vajalikuks oma tootmine ümber paigutuda, et saada lihtsamini ligi rahastamisele ja ressurssidele; märgib murega, et suuremahuliste riskikapitalifondide ja rahaliselt elujõuliste väljumisvõimaluste puudumine ELis õhutab neid kasutama välisinvesteeringuid ja laienema välisturgudele; märgib, et see on tingitud integreeritud kapitaliturgude liidu puudumisest ELis ja asjaolust, et ELi turud ei suuda veel nende vajadusi rahuldada; tuletab meelde, et EL loob aastas rohkem idufirmasid kui Ameerika Ühendriigid ning et riskikapitaliinvesteeringute tasuvus on ELis

ligikaudu 6 % suurem kui USAs[17], rõhutades, et ELi institutsioonid peavad edendama innovatsiooni ja majanduskasvu huvides atraktiivsemat ja toetavamat keskkonda; nõustub Draghi ja Letta aruannetega, et EL peaks oma riskikapitaliturge edasi arendama, ja rõhutab seetõttu, kui oluline on arendada ELis välja tugev riskikapitali ja investeeringute ökosüsteem, ning nõuab riski- ja riskikapitali loomist ettevõtete jaoks, et saada meie turgudele investeeringuid, nagu piisavalt suured Euroopa kasvu- ja väljaostufondid; rõhutab, et avaliku sektori toetus riskikapitaliturgudele peaks seadma prioriteediks projektid, mis on kooskõlas ELi prioriteetidega;

12. rõhutab, et Euroopa finantsturud peavad olema atraktiivsed ja kergesti juurdepääsetavad nii emitentidele kui ka investoritele; rõhutab, et see kehtib nii esmaste kui ka järelturgude kohta; rõhutab, et otsus noteerida reguleeritud turul toob ettevõtetele sageli kaasa lisanõuded, sealhulgas investorite kaitsmiseks; märgib, et selliseid nõudeid võib pidada börsile minekut mittesoosivaks teguriks; kutsub komisjoni üles pidevalt jälgima ja vähendama börsil noteeritud äriühingute, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate haldus- ja nõuete täitmisega seotud kulusid; väljendab heameelt hiljuti vastu võetud noteerimist käsitleva õigusakti üle, mis on esimene samm selles valdkonnas ja lihtsustab igas suuruses äriühingute, sealhulgas VKEde noteerimist Euroopa börsidel; nõuab noteerimist käsitleva õigusakti pragmaatilist rakendamist ja kutsub komisjoni üles seda algatust edasi arendama, eelkõige seoses VKEde omakapitali uurimisega ja VKEde kasvuturgude tugevdamisega, mis on aidanud väiksematel ettevõtetel börsile minna;

13. rõhutab, et avaliku sektori investeeringutel on oluline roll erainvesteeringute täiendamisel; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks ettepanekud, mille eesmärk on kaasata täiendavat kapitali, et toetada ka Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 sätestatud eesmärke; on veendunud, et rahastamisvahendid ja eelarvelised tagatised on ELi kriitilise tähtsusega poliitiliste sihtide saavutamiseks väga tõhusad ressursid; kordab, et hästi kavandatud eelarvelised tagatised ja rahastamisvahendid, mis põhinevad turu vajadustel, on väga tõhus viis, kuidas kasutada ELi piiratud eelarvevahendeid investeerimisriskide vähendamiseks ja erakapitali kaasamiseks;

14. toonitab, et avaliku sektori vahendite puhul tuleks keskenduda avalike teenuste ja taristu kvaliteedi, tõhususe, kestlikkuse ja ligipääsetavuse tagamisele, pidades eelkõige silmas

---

17 Euroopa Poliitikauuringute Keskus, It’s finally time to leverage pension funds to foster EU productivity and benefit pensioners (Lõpuks on aeg võimendada pensionifonde, et suurendada ELi tootlikkust ja tuua kasu pensionäridele), 10. veebruar 2025, https://www.ceps.eu/its-finally-time-to-leverage-pension-funds-to-foster-eu-productivity-and-benefit-pensioners/.

üldhuviteenustega seotud vahenditele, hoogustades samal ajal erainvesteeringute tegemist uuenduslikesse ja puhastesse tehnoloogiatesse ja tööstusharudesse täpselt kindlaks määratud tingimustel;

15. rõhutab, et investeerimispuudujäägi kaotamine ei seisne üksnes suurte rahaliste vahendite mobiliseerimises, vaid selle tagamises, et ELil on vahendid, mida suunata tootlikesse investeeringutesse; rõhutab, et institutsiooniline suutlikkus, regulatiivne selgus ja projektide kvaliteet on avaliku ja erasektori kapitali tulemuslikuks kasutamiseks kriitilise tähtsusega; märgib sellega seoses, et paljude tegurite, sealhulgas piiratud juurdepääsu tõttu laiemale turuportfellile, toodete kvaliteedi ja tasude tõttu, ei too paljud ELi tooted piisavat tulu;

16. tuletab meelde, et tootlikkuse kasvu on võimalik saavutada peamiselt investeeringutega uuenduslikesse tegevustesse; tuletab meelde, et eesmärki investeerida 3 % SKPst teadusuuringutesse ja innovatsiooni ei ole veel kaugeltki saavutatud; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada selle eesmärgi saavutamiseks piisav rahastamine ja vahendid;

17. peab kahetsusväärseks, et finantshariduse madal tase paljudes liikmesriikides kujutab endast kodanike majanduslikule autonoomiale ning tugeva ja konkurentsivõimelise majanduse arengule märkimisväärset väljakutset; tuletab meelde, et kehv finantsharidus on takistus, mis ei lase elanikkonnal teha teadlikke otsuseid säästmise, investeerimise ja pensioniplaneerimise kohta; kinnitab, et see puudujääk finantshariduses takistab majanduskasvu jaoks üliolulise investeerimiskultuuri arengut; rõhutab, kui oluline on ambitsioonikas, mõõdetav ja sihikindel ELi strateegia finantskirjaoskuse edendamiseks Euroopas, andes kodanikele võimaluse kaitsta ja mobiliseerida oma sääste paremini ning tugineda atraktiivsemale kapitaliturule;

Erainvesteeringute kaasamine ja rahastamisele juurdepääsu lihtsustamine hoiuste ja investeeringute liidu loomise kaudu

18. väljendab heameelt komisjoni enda seatud eesmärgi üle olla nn investeerimiskomisjon ning vabastada rohe-, digi- ja sotsiaalseks üleminekuks vajalikud rahalised vahendid, maksimeerida avaliku ja erasektori investeeringute koostoimet ning võimendada erakapitali ja vähendada sellega seotud riske;

19. on veendunud, et ELi siseturu edasine integreerimine nii, et see soodustaks konkurentsi ELi ettevõtjate vahel, majanduslike võimaluste loomine erainvesteeringuteks ja lihtsustamine, mis kõik tooksid kodanikele ja ettevõtetele suuremat tulu, suurendab ELi kapitaliturgude atraktiivsust; rõhutab, et Euroopa finantsturgudel tehtavate investeeringutega seotud suured kulud vähendavad siiski tasuvust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja nii

seadusandlikke kui ka muid lahendusi, et edendada niisuguse kogu ELi hõlmava integreeritud kapitalituru loomist, millel on piisav suurus, likviidsus, sügavus ja läbipaistvus, et meelitada ligi nii ELis asuvaid kui ka rahvusvahelisi investoreid, tagades samal ajal tarbijakaitse ja kaitstes finantsstabiilsust; tuletab meelde, et jaeinvestorite osalemise jaoks kapitaliturgudel on peamine stiimul väljavaade saada suuremat investeerimistulu; rõhutab sellega seoses, et kapitaliturgude liit ei ole ilma pangandusliidu väljakujundamiseta võimalik;

20. märgib, et Euroopa kapitaliturud on praegu väga killustatud ning Euroopa investeerimisfondid on USA fondidest peaaegu seitse korda väiksemad[18]; on seisukohal, et see kahjustab ELi investeerimisfondide sektori konkurentsivõimet võrreldes ülemaailmsete konkurentidega, kuna fondi suurus on peamine tegur, mis mõjutab lõppinvestoritelt nõutavaid kulusid; on veendunud, et integreeritum piiriülene fonditurg ELis võib aja jooksul suurendada fondide suurust ja suurendada tõhusust, mis võib jaeinvestoritele edasiandmise korral aidata vähendada kulusid ja pakkuda lõppinvestoritele paremat kulutõhusust;

21. on veendunud, et kapitaliturgude liit toob tarbijatele ja VKEdele kasu, pakkudes reaalmajanduses suure tulususega investeerimisvõimalusi, ning hoogustab lõpuks riskikapitaliturgu, parandades juurdepääsu mitmekesistele rahastamisallikatele; on veendunud, et Euroopa kasvufirmade rahastamine Euroopa kapitaliga peaks olema prioriteet, nagu näitab Euroopa tehnoloogialiidrite algatus, mis käivitati 2023. aasta veebruaris, et rahastada paljulubavaid Euroopa tehnoloogiaettevõtteid;

22. on seisukohal, et riskikapital kui alternatiiv traditsioonilistele pangalaenudele peaks muutuma ettevõtetele laiemalt kättesaadavaks, et mitmekesistada rahastamisallikaid; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekuid meetmete kohta, millega suurendada ELi ettevõtete seda liiki rahastamist;

23. juhib tähelepanu sellele, et kapitaliturgude suurus, sügavus ja likviidsus on liikmesriigiti väga erinevad, kusjuures mõned liikmesriigid on olnud märkimisväärselt edukamad ettevõtjatele atraktiivsete esmaste ja teiseste turgude pakkumisel ning kodanike motiveerimisel, et nad nendesse turgudesse investeeriksid; kutsub komisjoni üles tegema kindlaks parimad tavad ja integreerima need hoiuste ja investeeringute liidu töövoogu;

24. on seisukohal, et Draghi aruandes tuvastatud investeerimispuudujäägi kõige tõhusamal kõrvaldamisel on oluline roll erakapitalil;

25. toetab institutsiooniliste raamistike ja turu struktuuride

---

18 Noyeri aruanne, lk 62.

integreerimist; kordab oma üleskutset edendada ESMA juhitavat järelevalvealase ühtsuse protsessi, andes ESMA-le muu hulgas otsesed järelevalvevolitused, kui see annab Euroopa lisaväärtust, näiteks üleeuroopaliste turutaristute kaudu, et suurendada Euroopa börsiturgude konkurentsivõimet ning parandada järelevalvesüsteemi tõhusust ja koostööd riiklike pädevate asutustega; tuletab meelde, et ESMA-l on juba praegu otsesed järelevalvevolitused mitmete finantssektori ettevõtjate üle, nagu reitinguagentuurid, kauplemisteabehoidlad ja väljaspool ELi asuvad teise taseme kesksed vastaspooled;

26. tunnistab ka, et ühtlustatud järelevalve ei nõua alati ühte järelevalveasutust, vaid seda on võimalik saavutada ka riiklike järelevalvetavade lähendamisega, kui see on asjakohasem; toetab seetõttu komisjoni kavatsust teha ettepanekuid meetmete kohta, mille eesmärk on tugevdada järelevalve ühtlustamise vahendeid ja muuta need tulemuslikumaks ning saavutada kapitaliturgude ühtsem otsene järelevalve, andes teatavad ülesanded üle ELi tasandile;

27. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa järelevalveasutuste volituste mis tahes suurendamine peaks käima käsikäes Euroopa järelevalveasutuste vastutuse vastava suurendamisega; on seisukohal, et ESMA juhtimine tuleks läbi vaadata, et tagada ESMA otsuste tõhusus ja sõltumatus; toetab Draghi raportis esitatud ettepanekut luua ESMA-le euroopalikum juhtimisstruktuur ja seada sisse tugev koostöö riiklike järelevalveasutustega, tuginedes ühtse järelevalvemehhanismi või Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ameti (AMLA) mudelile;

28. on seisukohal, et Euroopa järelevalveasutusi tuleks nende ülesannete täitmiseks piisavalt rahastada, sealhulgas kaasates järelevalve alla kuuluvatest ettevõtetest finantseerimisasutusi ja finantsturu osalisi;

29. rõhutab, kui oluline on Euroopa Keskpanga (EKP) tugev roll süsteemselt oluliste turutaristute järelevalves kooskõlas tema kohustustega, mis tulenevad Euroopa Liidu toimimise lepingust ja süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevaatamise määrusest[19]; on veendunud, et EKP peaks aktiivselt kaasa aitama kogu ELi hõlmavate kauplemis- ja kauplemisjärgsete süsteemide koostalitlusvõime, vastupidavuse ja integreerimise parandamisele, eelkõige selliste platvormide nagu TARGET2-Securities järelevalve kaudu;

30. rõhutab, et halduskoormust ja nõuete täitmisega seotud kulusid, mis tekivad piiriüleses kontekstis, saaks juba lahendada riiklike järelevalveasutuste parema koordineerimise ja koostöö kaudu,

---

19 Euroopa Keskpanga 3. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 795/2014 süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevaatamise kohta (ELT L 217, 23.7.2014, lk 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/795/oj).

näiteks andmete jagamise valdkonnas; kutsub komisjoni ja Euroopa järelevalveasutusi üles liikuma süsteemi suunas, milles aruanne esitatakse ainult üks kord; on seisukohal, et Euroopa ühtne juurdepääsupunkt on sellega seoses oluline algatus, ja nõuab selle aegsat rakendamist; teeb ettepaneku, et ESMAst võiks saada ka keskne andmekeskus, mis tsentraliseeriks nende üksuste aruandluse, kelle suhtes kohaldatakse finantsinstrumentide turgude määruse[20] ja Euroopa turu infrastruktuuri määruse[21] kohaseid aruandlusnõudeid;

31. nõuab tungivalt, et komisjon töötaks välja ettepanekud selle kohta, kuidas toetada kliirimistegevuse ELi tagasitoomist; peab kahetsusväärseks praegust olukorda, kus suurem osa ELi kliirimistegevusest toimub väljaspool ELi; ootab Euroopa turu infrastruktuuri määruse 3.0 kohast kaugelevaatavat delegeeritud õigusakti aktiivsete kontode kohta; kutsub Euroopa Komisjoni üles pidevalt hindama kliirimistegevuse arengut ja määruse mõju ning esitama täiendavaid seadusandlikke ettepanekuid ELi kliirimise ökosüsteemi tugevdamiseks;

32. peab tervitatavaks komisjoni teadaannet ambitsioonika seadusandlike ettepanekute paketi kohta, mille eesmärk on tugevdada Euroopa Liidu kauplemis- ja kauplemisjärgset ökosüsteemi, kõrvaldada piiriülese tegevuse tõkked ja muuta raamistik uute tehnoloogiate jaoks sobivaks; loodab, et selline ettepanek aitab ELis vähendada turu killustatust; rõhutab siiski, et enamik turu konsolideerimise algatusi peaksid olema turupõhised;

33. tunnistab vajadust tõhusate ja likviidsete kapitaliturgude järele, et suurendada investeeringuid, sealhulgas konkurentsivõimelist kauplemisjärgset turutaristut; väljendab heameelt komisjoni seadusandliku ettepaneku üle teha väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määrusesse[22] sihipärane muudatus, et lühendada arveldustsüklit ELis kahelt päevalt (T+ 2) ühele päevale (T+ 1) tehingute puhul, mis tehakse kauplemiskohtades vabalt võõrandatavate väärtpaberitega; juhib

---

20 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/600/oj).

21 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

22 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj).

tähelepanu sellele, et see algatus võimaldab ELil jõuda järele teistele jurisdiktsioonidele, kes on ülemineku T+ 1-le juba lõpule viinud, ja väldib ebakõlasid; loodab, et ettepanek suurendab ELi kapitaliturgude tõhusust ja vastupanuvõimet, sealhulgas tänu väiksemale arveldusriskile, väärtpaberite ja vahendite kiiremale kättesaadavusele ning madalamatele võimendustagatise nõuetele; märgib murega, et teised jurisdiktsioonid, nagu Ameerika Ühendriigid ja India, uurivad või katsetavad T+ 0 arveldustsükleid; palub komisjonil algatada kiiresti T+ 0 arveldusele ülemineku teostatavuse tehniline ja regulatiivne hindamine tihedas koostöös turutaristute, keskpankade ja turuosalistega; rõhutab, et arveldustsükli edasine lühendamine vähendaks süsteemset riski, suurendaks turu tõhusust ja parandaks ELi kapitaliturgude atraktiivsust kogu maailmas;

34. märgib, et haldusmenetluste ühtlustamine võib suurendada ELi kui investeeringute sihtkoha atraktiivsust; on seisukohal, et liikmesriikide õigusraamistike ühtlustamine, säilitades samal ajal riikide pädevused ja miinimumstandardid, peaks olema osa lihtsustamiskavast, et lihtsustada piiriülest tegevust; tuletab meelde, et tuginemine pigem määrustele kui direktiividele vähendaks erinevusi ELi õigusaktide rakendamisel, sealhulgas ülereguleerimist, ning toetaks seeläbi käimasolevat lihtsustamist; kutsub komisjoni üles kohaldama parema õigusloome põhimõtet, tagades ühtlustamise seal, kus mõjuhinnangud osutavad selgele lisaväärtusele, ja võitlema killustatuse vastu; rõhutab ELi kestliku rahanduse raamistiku ühtlustamisest saadavat võimalikku kasu, nagu on rõhutatud Draghi aruandes, eelkõige suurema selguse, järjepidevuse ja suuniste kaudu; võtab sellega seoses teadmiseks komisjoni kestlikkusmeetmete koondpaketi;

35. on seisukohal, et esimene samm lihtsustamise suunas seisneb tõhusates õigusaktides; kutsub komisjoni üles tagama Euroopa järelevalveasutuste kaasamise 2. ja 3. tasandi volitustega seotud otsustusprotsessi, tagamaks, et need volitused on tõenduspõhised, proportsionaalsed ja kohandatud finantssektori vajadustele; kutsub komisjoni ja Euroopa järelevalveasutusi üles hindama ka seda, kuidas vähendada tulevaste delegeeritud õigusaktide, rakendusaktide, küsimuste ja vastuste ning suuniste arvu ja keerukust; rõhutab, et Euroopa järelevalveasutused peaksid ELi seadusandja antud volitusi rangelt järgima;

36. väljendab heameelt, et hiljuti võeti vastu noteerimist käsitlev õigusakt, mis lihtsustab igas suuruses äriühingute, sealhulgas VKEde noteerimist Euroopa börsidel; rõhutab, et noteerimist käsitleva õigusakti 2. tasandi sätted peaksid aitama kaasa kättesaadavama ja kulutõhusama noteerimiskeskkonna loomisele kogu liidus;

37. kutsub komisjoni üles tegelema riiklike maksejõuetusraamistike killustatusega ja looma tulemuslikud mehhanismid piiriüleste

vaidluste lahendamiseks; rõhutab, et suurem õiguslik lähenemine ja menetluslik selgus on tõkete vähendamiseks piiriüleste investeeringute teelt ja ELi kapitaliturgude tihedama integratsiooni toetamiseks väga olulised;

38. on jätkuvalt pühendunud nii kestliku rahanduse raamistiku üldiste eesmärkide saavutamisele kui ka avaliku ja erasektori investeeringute kaasamisele üleminekutesse; tuletab meelde, et heitkogustega kauplemise süsteemist saadav tulu on kliima- ja energiaalaste investeeringute toetamisel nii liikmesriikide kui ka liidu eelarvest keskse tähtsusega; võtab teadmiseks, et komisjon kinnitas oma praeguse ametiaja alguses taas, et soovib jääda kestliku rahanduse valdkonnas ülemaailmseks liidriks; märgib, et komisjon hindab praegu kriitiliselt kõiki kestliku rahanduse raamistiku elemente ja võib esitada lihtsustamisettepanekuid;

39. kutsub komisjoni üles võtma vastu ettepanekut jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määruse[23] läbivaatamiseks, sealhulgas rohepesu riskide käsitlemiseks;

40. rõhutab, et kõrged energiahinnad mõjutavad ELi konkurentsivõimet negatiivselt; väljendab sellega seoses heameelt Draghi aruandes esitatud ettepaneku üle; nõuab põhimõtte „sama tegevus, samad reeglid“ kohaldamist ja seda, et vaadataks läbi kõrvaltegevuse erand, mis võimaldab mittefinantsettevõtetel kaubelda energiatuletisinstrumentide turgudel, ilma et nende suhtes kohaldataks sama kontrolli kui finantssektori ettevõtjate suhtes;

41. rõhutab, et kapitaliturgudele sisenevad ettevõtted kasvavad märkimisväärselt, kuna see võimaldab neil rahastada oma laienemis-, innovatsiooni- ja arenguprojekte; väidab, et see, kui need ettevõtted saavad vahendeid suuremalt hulgalt investoritelt, mitmekesistab nende rahastamisallikaid; on veendunud, et esmaste avalike pakkumiste stimuleerimine on Euroopa ettevõtete kasvuks ja ELi kapitaliturgude edasiseks integreerimiseks oluline; nõuab selliste meetmete rakendamist, mis vähendavad regulatiivseid tõkkeid ja parandavad juurdepääsu kapitalile, tagades VKEdele hõlpsa juurdepääsu kapitaliturgudele ilma ülemääraste kulude või keerukuseta;

42. kardab, et ilma selge ja kooskõlastatud strateegiata jääb esmaste avalike pakkumiste arv ELis piiratuks, mis takistab Euroopa ettevõtete kasvupotentsiaali ja vähendab ELi turgude atraktiivsust ülemaailmsete investorite silmis;

---

[23] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris (ELT L 317, 9.12.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj).

43. tuletab meelde, et ELi määrused, nagu prospektimäärus ja MiFID II, on teinud läbipaistvuse ja turu tõhususe parandamisel edusamme, kuid on võimalik teha veelgi rohkem, et lihtsustada protsesse ettevõtete jaoks, kes soovivad minna börsile; rõhutab vajadust turutavasid liikmesriikides veelgi ühtlustada, et luua tõeliselt ühtne kapitaliturg; kaitseb parimate tavade rakendamist ELi tasandil;

44. märgib, et liidu praegune maksuraamistik, kus on 27 erinevat äriühingute maksustamise süsteemi, võib olla ettevõtjatele ja piiriülestele investeeringutele siseturul takistuseks[24]; on veendunud, et uuenduslikud äriühingud saaksid ühtsest kogu ELi hõlmavate ühiste tavade kogumist kasu; märgib seoses sellega ettepanekut „Äritegevus Euroopas: tulumaksuga maksustamise raamistik“, millega kehtestatakse ühtsed reeglid äriühingu tulumaksubaasi arvutamiseks; tuletab meelde, et mitmed maksustamise valdkonna seadusandlikud algatused on endiselt ootel ning oluline on tagada kindlus, prognoositavus ja stabiilsus; võtab teadmiseks komisjoni selgitused selle kohta, millised algatused tuleb maksustamise valdkonnas tagasi võtta;

45. tuletab meelde, et enamik maksuküsimusi kuulub liikmesriikide pädevusse; rõhutab siiski, et äriühingute maksustamise kooskõlastatum raamistik võib aidata vähendada nõuete täitmisega seotud kulusid ja halduskoormust ning luua võrdsed tingimused kogu siseturul tegutsevatele ettevõtjatele, ergutada laienemist, suurendada õiguskindlust ning stimuleerida liidus investeeringuid ja majanduskasvu; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kiirendaksid läbirääkimisi eelkõige amortisatsioonireeglite üle; kutsub komisjoni üles uurima ja hindama 28. režiimi variandi eeliseid ja puudusi;

46. kutsub komisjoni üles rakendama meetmeid, mis motiveeriksid Euroopa kapitaliturgudel osalema nii omamaiseid kui ka välisinvestoreid; kutsub komisjoni üles pakkuma liikmesriikidele tehnilist tuge investeerimist soodustava maksupoliitika väljatöötamisel ja rakendamisel;

47. võtab teadmiseks Draghi aruande soovituse pakkuda strateegiliste sektorite arendamiseks maksusoodustusi; on seisukohal, et investeerimistoodetega seotud maksusoodustused peaksid seadma esikohale Euroopas tehtavad investeeringud, et toetada Euroopa konkurentsivõimet;

48. peab tervitatavaks komisjoni suuniseid maksusoodustuste kavandamise kohta, mis on esimene samm selleks, et vähendada siseturu keerukust ja killustatust, austades samal ajal liikmesriikide pädevust;

---

[24] Komisjoni 12. septembri 2023. aasta ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv äritegevuse kohta Euroopas: tulumaksuga maksustamise raamistik (BEFIT) (COM(2023)0532), seletuskiri, lk 8.

49. kutsub komisjoni üles tegelema piiriüleste jaeinvesteeringute ees praegu seisvate tõketega, nagu liiga keerulised menetlused kinnipeetavate maksude tagasisaamiseks ja see, et aktsionäride üldkoosolekute kohta puuduvad kogu ELi hõlmavad miinimumstandardid;

50. rõhutab, et kapitaliturgude integreerimine on liidu investeerimisstrateegia oluline tugisammas, mida saab juhul, kui see on tõhus, täiendada hoolikalt kavandatud stiimulitega pikaajalistele toodetele, et mõju suurendada;

51. kutsub komisjoni üles töötama välja ettepanekuid, mille eesmärk on hõlbustada säästude suunamist pikaajaliste säästutoodete kaudu tootlikesse investeeringutesse, tuginedes riikide kogemustele toodetega, mida jaeinvestorid suurel määral kasutavad; palub komisjonil uurida lahendusi ja ideid, nagu kõigile ELi kodanikele ligipääsetava ELi investeeringute säästukonto loomine või ELi tasandi märgis investeerimistoodete jaoks, mis sobivad jaeinvestoritele, tuginedes ühistele kriteeriumidele või omadustele, nagu toote lihtsus, proportsionaalsed kulud, pikaajaline investeering, vara jaotus ja riski maandamise tehnikad; nõuab tungivalt, et komisjon kehtestaks baas- ja lihtsate toodete jaoks lihtsustatud ja ühtlustatud nõustamissegmendi või ainult juhendatud täitmissegmendi; palub eelkõige, et komisjon hindaks, milline on lisaväärtus ja tulemuslikkus ning ettevõtete ja kodanike huvi selliste investeeringute märgise vastu, mis pakuvad investoritele tulu saamise võimalusi kogu maailmas või on kestlikud ja asuvad peamiselt ELis (märgis „Invest or Made In Europe“); rõhutab, et sellise algatuse eesmärk peaks olema saavutada täiendav kokkuhoid, kaitstes ja võimaluse korral suurendades toodete, turustajate ja turustruktuuride mitmekesisust kogu liidus; märgib, et mõned liikmesriigid liiguvad edasi nn tahte-Euroopaga; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid seaksid endale võimalikult suured sihid ja liiguksid edasi blokina;

52. võtab teadmiseks, et seitse liikmesriiki on koos oma riigi finantssektoriga käivitanud Euroopa pikaajaliste hoiuste märgise „Finance Europe“[25]; märgib, et sellise märgise kriteeriumid hõlmavad portfelli jaotamist, milles vähemalt 70 % varadest investeeritakse Euroopa ettevõtetesse, investeeringute

---

25 Prantsusmaa majandus-, rahandus-, tööstus- ja digisuveräänsuse ministeerium, Launch of the ‘Finance Europe’ Label: creating investment opportunities for financing the European economy (Märgise „Finance Europe“ käivitamine: investeerimisvõimaluste loomine Euroopa majanduse rahastamiseks), pressiteade, 6. juuni 2025, https://presse.economie.gouv.fr/lancement-du-label-europeen-finance-europe-pour-que-lepargne-des-europeens-contribue-au-financement-de-leconomie-europeenne/.

miinimumkestust viis aastat, olulise osa investeerimist omakapitali ja võimalikke riiklikult kavandatud maksusoodustusi;

53. tuletab meelde, et olemasolevatel üleeuroopalistel toodetel, nagu Euroopa pikaajalised investeerimisfondid (ELTIFid) ja üleeuroopalised personaalsed pensionitooted, on seni olnud jaeinvestorite hulgas olulise mõjujõu saavutamisega raskusi; tunnustab käimasolevaid reforme, mille eesmärk on suurendada nende atraktiivsust, kuid rõhutab, et kogemused näitavad, et üksnes regulatiivne struktuur ei ole kasutuselevõtu edendamiseks piisav;

54. rõhutab, et usalduse ja Euroopa investeerimistoodetes osalemise suurendamiseks on vaja tugevat tarbijakaitset; rõhutab vajadust selge avalikustamise, läbipaistvate ja madalate tasudega struktuuride ja põhilistele finantsteenustele juurdepääsu järele, et edendada finantskaasatust, selliste digitaalsete vahendite jõulise reguleerimise järele nagu tehisintellekt, mida finantsasutused kasutavad Euroopa finantstoodete müümisel ja nende kohta nõu andmisel, ning finantstoodete range reguleerimise ja standardimise järele, mida täiendavad sihipärased finantshariduse algatused;

55. nõuab tungivalt, et komisjon toetaks Euroopa kapitaliturgude liidu indeksirühma[26] väljatöötamist, mis põhineb andmetel, mis tehakse kättesaadavaks tulevase kogu ELi hõlmava kauplemiskoondteabe alusel, mis muudaks ELi väiksemad ja vähem likviidsed riiklikud turud nähtavamaks ning võimaldaks Euroopa kodanikel hõlpsasti investeerida keskmise ja väikese turukapitalisatsiooniga aktsiatesse kõigis ELi liikmesriikides; on seisukohal, et see indeksirühm peaks hõlmama kõiki ELis avalikult noteeritud aktsiaid ning võimaldama, et üksikute riikide, piirkondade ja sektorite alamindeksid vastavad investorite, emitentide ja nende börside erinevatele vajadustele; rõhutab, et indeksite väljatöötamine ja haldamine ning nende kasutamine turuosaliste poolt peaks olema kulutõhus, et minimeerida turuosaliste koormust ja maksimeerida positiivset teisest mõju, nagu aktsiate suurem noteerimine ja uued finantstooted;

56. rõhutab, kui oluline on jaeinvestorite parem juurdepääs ajakohastatud hinnakujundusele ja tooteteabele ning kohandatud pakkumiste võimalustele; nõuab, et võetaks meetmeid, et muuta selline teave hõlpsamini kättesaadavaks;

57. tuletab meelde, et pensionisüsteemid ja nende rahastamismudelid sõltuvad suurel määral riiklikest eripäradest; rõhutab, et pensionid aitavad kaitsta pensionäre, luua kapitaliturge ja mobiliseerida investeerimissüsteeme ning seada esikohale stabiilsuse, solidaarsuse

---

26 Euroopa Komisjon, Feasibility study for the creation of a CMU Equity Market Index Family (Teostatavusuuring kapitaliturgude liidu aktsiaturu indeksirühma loomiseks), 2020, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1562efbd-cbc6-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en/.

ning piisava ja prognoositava sissetuleku tagamise pensionipõlves; rõhutab, et 2. ja 3. samba pensionitoodete väljatöötamisel tuleks kaaluda tugevaid jaehoiustajate kaitsemeetmeid;

58. usub, et pensionijälgimissüsteemid võivad anda Euroopa kodanikele selgema ülevaate pensioniõigustest, mis neid pensionile jäämisel ootavad; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et kõik liikmesriigid võtaksid kasutusele lihtsad ja läbipaistvad pensionijälgimissüsteemid, mis on kodanikele kergesti ja vabalt kättesaadavad;

59. juhib tähelepanu sellele, et vahendajatel, nagu pensionifondid ja kindlustusandjad, on oluline roll erasäästude suunamisel tootlikesse investeeringutesse; loodab, et komisjon võtab Solventsus II kohaste pikaajaliste tagatiste ja pikaajaliste omakapitaliinstrumentide kohta vastu kaugelevaatava delegeeritud õigusakti, mis kajastab täielikult kaasseadusandjate kokkulepet Solventsus II muutmise direktiivi kohta ja võtab arvesse EIOPA asjakohaseid soovitusi;

60. ootab, et komisjon töötaks välja lahendused, mis võimaldaks ettevõtetel, sealhulgas kasvavatel idufirmadel, mikroettevõtjatel ja VKEdel, oma tegevust ELis laiendada ja end ELis noteerida; palub seetõttu, et tulevane ELi idu- ja kasvufirmade strateegia sisaldaks peatükki rahastamise, eelkõige riskikapitali kohta, tuues Euroopa idu- ja kasvufirmadele välja sobivad stiimulid, et nad ei koliks ümber ELi mittekuuluvatesse riikidesse, ning mille eesmärk on luua atraktiivne ja avatud investeerimiskeskkond, milles oleksid teretulnud nii ELi kui ka ülemaailmsed investorid, kes soovivad liitu investeerida; rõhutab, kui oluline on meelitada ELi talente, et tagada pikaajaline majanduskasv, innovatsioon ja ülemaailmne konkurentsivõime; rõhutab vajadust süvendada ELi esmaste turgude integratsiooni, edendades õigusnormide lähendamist ja hõlbustades piiriülest noteerimist; tunnistab, et VKEde kasvuturud on VKEde jaoks oluline kapitaliturgudele sisenemise koht ja need tuleks teha sujuvamate nõuete abil kättesaadavamaks;

61. nõuab ELi tasandil sihipärast toetust, et tagada teadusuuringute tulemuste tulemuslikum jõudmine turule, eriti nõrgema innovatsiooni ökosüsteemiga liikmesriikides; rõhutab, kui oluline on ühendada teadusasutused idufirmade ja tööstusega;

62. toetab investorite lahkumist eraettevõtetest, edendades selliseid mehhanisme nagu erakätes olevate aktsiate mitmepoolne perioodiline kauplemine, mis parandab likviidsust ja läbipaistvust ning võimaldab varajase kasvuetapi investoritel tulu teenida; on seisukohal, et sellised mehhanismid tuleks kavandada just selleks, et hõlbustada piiriülest kauplemist ELi liikmesriikide vahel, säilitades samal ajal aktsionäride, eelkõige vähemusaktsionäride õigused;

63. kutsub komisjoni üles seadma prioriteediks ambitsioonikat hoiuste ja investeeringute liidu tegevuskava, mis stimuleerib erainvesteeringuid, toetab finantsstabiilsust ja tarbijakaitset, soodustab juurdepääsu riskikapitalile ja omakapitaliinvesteeringutele, et võimaldada VKEdel saada kasu suuremast turuintegratsioonist, tagab jaeinvestoritele juurdepääsu turgudele, suurendab finantskirjaoskust ning vähendab liigset tuginemist pangalaenudele ja täiendab neid, pakkudes samal ajal stiimuleid kestlikuks tegevuseks;

64. on veendunud, et eduka kapitaliturgude liidu loomiseks ja erainvesteeringute kaasamiseks on oluline suurendada finantsteadlikkust ja usaldust; märgib murega, et finantskirjaoskus on kogu liidus endiselt madal ja ainult 18 % ELi kodanikest on finantskirjaoskus kõrgel tasemel; rõhutab, et teadmiste tase on liikmesriigiti ja demograafiliste rühmade lõikes märkimisväärselt erinev; nõuab finantskirjaoskusele suurema tähelepanu pööramist, kuna ELi kodanike arusaamist investeerimistoodetest on vaja parandada;

65. on seisukohal, et ELis tuleks edendada rohkem finantshariduse algatusi, et suurendada kodanike arusaamist kapitaliturgudel osalemise eelistest ja aidata üksikinvestoritel teha teadlikke investeerimisotsuseid; peab komisjoni ettepanekut uue strateegia kohta tervitatavaks ja nõuab, et see oleks piisavalt kaugelevaatav, et parandada haridustaset kogu Euroopas märkimisväärselt ja tagada püsivad muutused; rõhutab tungivat vajadust võtta meetmeid kättesaadavama ja õiglasema finantshariduse edendamiseks kogu ELis, austades riikide pädevusi; on veendunud, et komisjon ja liikmesriigid peaksid rahastama tarbijaorganisatsioonide, jaeinvestorite ühenduste ja aktsionäride organisatsioonide algatusi, mis edendavad arusaamist ja edendavad jaeinvestorite osalemist kapitaliturgudel; nõuab tungivalt, et komisjon toetaks sõltumatute ja kasutajasõbralike digitaalsete vahendite väljatöötamist, mis võimaldaksid kodanikel turul kättesaadavate investeerimistoodete erinevaid jooni ja omadusi hõlpsasti võrrelda;

66. rõhutab, et finantshariduse algatused ei saa asendada tugevat investorite kaitse raamistikku; juhib tähelepanu sellele, et finantskirjaoskuse algatuste mõju võib olla piiratud, arvestades vältimatuid käitumispiiranguid ja jaeinvestoreid mõjutavaid kognitiivseid eelarvamusi ning innovatsiooni kiirust ja finantsturgude keerukust; on veendunud, et ELi ja liikmesriikide tasandi algatused finantstoodete standardimise ja lihtsuse toetamiseks võivad suurendada ELi kodanike arusaamist investeerimistoodetest ja parandada nende võrreldavust;

67. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pöörama rohkem tähelepanu digitaliseerimisele finantsteenuste sektoris, et kasutada ära

tehisintellekti, andmete jagamise ja uue tehnoloogia pakutavaid uusi võimalusi ning jääda rahvusvaheliselt konkurentsivõimeliseks;

68. kutsub komisjoni üles hõlbustama institutsionaalsete investorite, sealhulgas pankade, kindlustusandjate, pensionifondide ja investeerimisfondide pikaajalisi omakapitaliinvesteeringuid;

69. toetab täiemahulise Euroopa hoiusekindlustusskeemi loomist; tunnistab, et riskide jagamine ja riskide vähendamine on omavahel seotud;

70. võtab teadmiseks väärtpaberistamise raamistiku läbivaatamise, mille komisjon esitas 17. juunil 2025 ja mis võib aidata kaasa finantsintegratsioonile, sidudes pankade laenuandmise ja kapitaliturud; on seisukohal, et väärtpaberistamise taaselustamisele suunatud meetmed peaksid keskenduma avalikustamise regulatiivsete nõuete ühtlustamisele ning lihtsatele, läbipaistvatele ja standarditud kriteeriumidele, takistamata finantsstabiilsust;

Avaliku sektori vahendite parim kasutus tootlikkuse lõhe kaotamiseks

71. tuletab meelde eelarvepuhvrite tähtsust avaliku sektori investeeringute toetamisel; tunnistab eelkõige, et eelarvereeglite raamistiku kohaselt peaksid liikmesriigid oma riiklike keskpika perioodi struktuurikavade kehtivuse ajal säilitama vähemalt riiklikult rahastatavate avaliku sektori investeeringute taseme, võrrelduna keskpika perioodi tasemega enne kava algust;

72. märgib, et tõenäoliselt ei suuda erasektor ilma avaliku sektori toetuseta rahastada lõviosa investeeringutest, mis on majanduse digitaliseerimiseks ja süsinikuheite vähendamiseks vajalikud; on veendunud, et konkurentsivõime, kaitse-, energeetika- ja süsinikuheite vähendamise meetmete hädavajalikkuse tõttu on vaja kasutada märkimisväärsel hulgal era- ja avaliku sektori investeeringuid, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerlust, kui see on asjakohane;

73. juhib siiski tähelepanu sellele, et valitsemissektori võla tase on kogu ELis kõrge ja eelarvepoliitiline manööverdamisruum on piiratud; rõhutab seetõttu, et kõik avaliku sektori toetusmeetmed, mille eesmärk on kaasata erainvesteeringuid, peavad olema sihipärased; juhib tähelepanu sellele, et riskide vähendamise algatused, näiteks riiklikud tagatised, on osutunud selle eesmärgi saavutamisel edukaks;

74. rõhutab, et loodusõnnetuste suurem mõju ja sagedus toob kaasa tohutud kulud riigi rahandusele; märgib, et neid tulevasi kulusid ei võeta praegu võla jätkusuutlikkuse analüüsis arvesse;

75. ootab, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid ambitsioonikaid ja konkreetseid meetmeid, et vältida avaliku sektori investeeringute langust pärast 2026. aastat, kui võimaliku suure kaubandussõja tõttu, mis võib mõjutada investeeringute eraldamist, kaotavad kehtivuse ka taaste- ja vastupidavusrahastu ning programm „InvestEU“; võtab teadmiseks taaste- ja vastupidavusrahastu põhimõttelised puudused, näiteks jäävad kaasamata piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused, kes tuleks kaasata kohapõhise ja mitmetasandilise juhtimise lähenemisviisi kaudu alates kavandamisest kuni rakendamiseni; rõhutab vajadust säilitada avaliku sektori investeeringud nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil, et võimendada erainvesteeringuid ning rahastada kvaliteetseid avalikke teenuseid ja taristuid; on veendunud, et seda raamistikku tuleks vajaduse korral tugevdada ELi tasandi investeerimisvahendite ja vahenditega, mille eesmärk on minimeerida ELi maksumaksjate kulusid ja maksimeerida Euroopa avalike hüvede pakkumise tõhusust, mis võiks olla ka samm ühise turvalise vara suunas; väljendab seetõttu heameelt programmi „InvestEU“ koondpaketti käsitleva ettepaneku üle, millega kaasatakse mitmeaastase finantsraamistiku ülejäänud ajaks märkimisväärses ulatuses lisainvesteeringuid;

76. juhib tähelepanu sellele, et liikmesriikide eelarvepoliitikat on vaja tulemuslikult koordineerida, et säilitada ELi avaliku sektori investeeringute piisav tase;

77. märgib, et ELi eelarveraamistiku järgimiseks peaksid ELi valitsused järgima 2025. aastal piiravat eelarvepoliitikat, mis võib olla vastuolus ELi investeerimisvajadustega; rõhutab, et ajal, mil ELi valitsustel on raskusi oma vastava eelarvekoormusega, on investeeringute puudujäägi kõrvaldamiseks vaja kogu ELi hõlmavaid investeerimisvahendeid;

78. tuletab meelde, et taasterahastu „NextGenerationEU“ on suurim stiimulite pakett, mida EL on eales rahastanud, et toetada majanduse taastamist ning rohe- ja digiüleminekut; juhib tähelepanu sellele, et taasterahastu „NextGenerationEU“ refinantseerimisega seotud kesksed küsimused on endiselt lahendamata; kutsub nõukogu üles võtma kiiremas korras vastu uued omavahendid, et taasterahastu „NextGenerationEU“ rahastamiseks võetud laene oleks võimalik jätkusuutlikult tagasi maksta; on seisukohal, et kaaluda tuleks kõiki vahendeid, et tagada liidule vajalikud ressursid;

79. märgib, et ühise turvalise vara emiteerimine võiks seada võrdlusaluse, mis hõlbustaks kapitaliturgude liidu saavutamist, parandaks rahapoliitika ülekandumist kogu euroalale, tugevdaks euro rahvusvahelist rolli ja tegeleks mõnede Draghi aruandes kindlaks tehtud investeerimisvajadustega; kordab sellega seoses, et ühine laenuvõtmine ELi võlakirjade emiteerimise kaudu on otstarbekas võimalus tagada liidule piisavad vahendid, millega

reageerida teravatele kogu liitu hõlmavatele kriisidele, nagu jätkuv kriis julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas; kutsub komisjoni üles edendama arutelusid Draghi aruandes kindlaks tehtud märkimisväärse investeerimispuudujäägi kõrvaldamise üle ELis ning esitama konkreetseid ettepanekuid rahastamislahenduste kohta;

80. väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle suurendada jaeinvestorite osalemist Euroopa finantstoodetes koostöös Euroopa Investeerimispanga (EIP) grupi, Euroopa stabiilsusmehhanismi ja riiklike tugipankadega; soovitab lisada ELi tasandil emiteeritud turvalised varad töötajate säästutoodetesse;

81. on veendunud, et geopoliitilistest pingetest tingitud suurenenud kaitsevajadused nõuavad rahalise toetuse viivitamatut mobiliseerimist, ilma et see piiraks teatavate liikmesriikide, eelkõige neutraalsuse staatusega liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära; tunneb heameelt komisjoni peagi esitatava ettepaneku üle luua uus kuni 150 miljardit eurot hõlmav SAFE-rahastamisvahend, et tugevdada Euroopa taasrelvastamise kava „ReArm Europe“ raames ELi kaitsevõimet; peab siiski kahetsusväärseks, et komisjon on otsustanud oma seadusandliku ettepaneku aluseks võtta ELi toimimise lepingu artikli 122, mis välistab Euroopa Parlamendiga konsulteerimise; tuletab meelde, et kaitsevõime tulemuslik arendamine sõltub ühisinvesteeringutest ELi tasandil, mis tagab koostalitlusvõime ja suurendab tõhusust saadavat kasu, selle asemel et sõltuda peamiselt killustatud riiklikest kulutustest riiklike vabastusklauslite koordineeritud aktiveerimise kaudu, et kaitsealaseid investeeringuid võimaldada;

82. väljendab heameelt komisjoni ja EIP Grupi ühisalgatuse üle luua fondifond nimega „Kaitsevaldkonna omakapitalirahastu“, mille eelarve aastateks 2024–2027 on 175 miljonit eurot, et toetada erainvesteeringuid Euroopa VKEdesse, kes arendavad uuenduslikke kahesuguse kasutusega kaitsetehnoloogiaid;

83. väljendab heameelt EIP Grupi 2024.–2027. aasta strateegilises tegevuskavas esitatud kohustuse üle aidata edendada kapitaliturgude liitu, kaasates erakapitali tootlikesse investeeringutesse ja toetades kasu saamist peamistes ELi poliitikavaldkondades, innovatsiooni ettevõtete olelusringi jooksul, riskikapitali rahastamist ning idu- ja kasvufirmade suurema riskiga omakapitali rahastamist; tuletab meelde ELi avaliku sektori panga kohustust toetada pikaajalisi üleminekuprojekte, millel on raskusi erasektorist rahastamise saamisega;

84. rõhutab vajadust lihtsustada, ühtlustada, optimeerida ja konsolideerida EIP protsesse ja volitusi, et suurendada koostoimet, tulemuslikkust ja tõhusust ning vähendada ettevõtjate ja projektide halduskoormust, aruandluskulusid ja keerukust, millele muidu ei

pruugita keeruliste menetluste, nõuete täitmisega seotud suurte kulude ja regulatiivse ebakindluse tõttu rahastamist taotleda;

85. toetab seda, et kasutataks rohkem suurema riskiga vahendeid, nagu otsene ja kaudne omakapitali ja kvaasiomakapitali rahastamine EIP poolt, sealhulgas Euroopa Investeerimisfondi kaudu, et edendada investeerimist ettevõtetesse ja fondidesse, eelkõige riskikapitali ja riskikapitalilaenude kaudu, rõhutades samas, et suurema riskiga vahendeid tuleb kasutada selgete riskiraamistike ja mõõdetavate tulemusnäitajatega;

86. on veendunud, et avaliku sektori toetus investeeringutele ulatub rahastamise kättesaadavusest kaugemale ning peaks hõlmama ka tehnilist abi, projektijuhtimist, suutlikkuse suurendamist, teadusuuringute tulemuste turustamist, toetust erasektori rahastamisele juurdepääsuks ning ülikoolide ja riskikapitali vahelise koostöö edendamist, et edendada innovatsiooni ja konkurentsivõimet;

87. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekut konkurentsivõime koordineerimise vahendi kohta, mis toetab ka Euroopa tööstuse vajaduste, puudujääkide ja turuvõimaluste kindlakstegemist, ning esitama asjakohaseid soovitusi; rõhutab, et see tuleks siduda tulevase konkurentsivõime fondiga, et tagada tööstuse probleemidele kogu liidus tulemuslikud lahendused;

88. kutsub komisjoni üles panema Euroopa poolaasta raames suuremat rõhku hoiuste ja investeeringute liidu prioriteetidele, tagades, et struktuurireforme ja meetmeid ELi kapitaliturgude süvendamiseks ja integreerimiseks innustatakse, jälgitakse ja hinnatakse järjepidevalt;

89. nõuab, et komisjon lisaks konkreetsed meetmed riskikapitali edendamiseks tulevasse konkurentsivõime fondi, programmi TechEU ja mis tahes sarnastesse algatustesse;

90. tunnistab konkurentsipoliitika ja riigiabi rolli Euroopa tööstuse arengu toetamisel; on siiski seisukohal, et riigiabi võib viia ühtse turu edasise killustumiseni;

91. märgib, et komisjon avaldab 2027. aasta teiseks kvartaliks hoiuste ja investeeringute liidu vahehindamise;

92. rõhutab, et Euroopa Parlament peaks olema hoiuste ja investeeringute liidu rakendamisse asjakohaselt kaasatud; kutsub komisjoni üles, enne kui ta esitab uusi ettepanekuid ja kohandab olemasolevaid, alustama kapitaliturgude liidu ja finantsteenuste vallas varajasi arutelusid;

o

o o

93. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.